

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisuttil EM2021at udarbejde en redegørelse tilbageføring af ansvaret for sundhedsvæsenet til Staten. Redegørelsen skal indeholde hvilke konsekvenser en tilbageføring af ansvaret vil få på økonomien, på medarbejderområdet, på servicen, for landet samt til patienterne.

(Atassuts Inatsisartutgruppe)

Vi skal hermed fra Parti Naleraq komme med følgende bemærkninger til det af Atassuts Inatsisartutgruppes beslutningsforslag om, at pålægge Naalakkersuisut, at udarbejde en redegørelse på EM2021 om tilbageføring af ansvaret for sundhedsvæsenet til den danske stat

Vi har et ganske godt samarbejde med Atassut her i Inatsisartut efter at de fik en ny formand og efter at de kom i oppositionen.

Der er mange af Atassuts målsætninger der peger i retning af samfundet, som vi indimellem kan være enige i og det sker således, at de punkter som vi kan enes om at løfte i flok, dem samarbejder vi således om.

Vi har alle rummelighed nok til, at kunne samarbejde, ligesom vi også har når det drejer sig om, at kunne mødes om forskelligartede holdninger, hvilket jo i sig selv er en styrke, som vi gerne vil deltage i for, at sikre det bedst mulige udgangspunkt for samfundsborgerne.

Men når det er sagt, så skal det retfærdigvis siges, at forskelligartede holdninger indimellem dukker op og viser vores absolutte forskellighed.

Det sker her og nu med Atassuts fremlæggelse af et beslutningsforslag der øger bindingen til Danmark, de 300 års binding der nu skal forstærkes, at vi dermed for altid skal høre til Danmark.

Ataasuts navn på grønlandsk er jo deres politiske kendetegn, idet det fra stiftelsen af partiet var deres ønske, at vi altid skal høre til Danmark og nu må man så erkende, at Atassut så vender tilbage til deres oprindelige startposition med dette forslag.

Vore politiske målsætninger i Partii Naleraq vender stik den modsatte retning, idet vi tror på vort mål om, at vort land bliver en selvstændig stat.

I Partii Naleraq er vi gået bort fra danificeringen, fordi vi tror på, at vi selv kan og sætter vore mål derudfra, vi tror på, at vort lands befolkning kan udvikle sig med udgangspunkt i sig selv og, at vi ad den vej vil kunne stå på egne ben, hvilket vi anser for en sundere position og vi tror fuldt og fast på at vi kan nå det mål.

På det foreliggende grundlag er vi derfor fra Partii Naleraq lodret uenige i, at sundhedsvæsenet skal gives tilbage til den danske stat.

Ansvar for sundhedsvæsenet besluttedes den 6. Juni og man fastsatte datoen 1. Januar 1992 hvor vi som udgangspunkt skulle overtage de ansvarsområder der ligger under sundhedsvæsenet og man har så senere endda udvidet ansvarsområderne.

Siden vi overtog sundhedsområdet og styrelsen heraf herhjemme, så er udgifterne hertil blevet tre gange så store og vi har nu ca. 1,6 milliard kr. om året i udgifter på sundhedsvæsenet.

Selvom udgiftsniveauet er steget væsentligt i forbindelse med den sundhedsmæssige service vi i dag tilbyder, så er vi enige med Atassut når de siger, at sundhedsvæsenet har det svært.

Atassut har også ret i deres udmelding om, at behandlingskrævende patienter der ellers henvender sig til sundhedsvæsenet blot får udleveret smertestillende medicin og desværre er det nok sådan, at dette indimellem kan koste menneskeliv.

Vi er i Partii Naleraq overraskede over Naalakkersuisoq der i sin svarskrivelse lyder til, at være imod denne påstand, ligesom vi også er overraskede over, at Naalakkersuisoq ikke følger med i de fremherskende problematiske forhold der hersker, når man vil til læge ude på kysten.

De udtalelser vi fra Partii Naleraq fremlægger omkring det problematiske sundhedsvæsen og de udtalelser vi har fremlagt i forbindelse med patienter, der ellers frekventerede lægekonsultationen men bliver sendt hjem igen; vore udtalelser er i den forbindelse endda meget stærkere og vi har sågar fremført en påstand om, at vort eget sundhedsvæsen er sygt og, at man bør træde i karakter og få gjort noget ved problemet.

Enhver der følger bare lidt med vil vide, at det er sin sag blot at skulle forsøge at gå til læge.

En del af det problematiske sundhedsvæsen kan ses omkring de døende patienter, der burde have ligget på sygehusene, men som blot anbringes på alderdomshjemmene, og selvom det så letter sundhedsvæsenets personale, så rammer det til gengæld alderdomshjemmenes ansatte, der påvirkes voldsomt og hvis familier der allerede er spændt hårdt for, også må lide herunder. Nogle af de ting som viser hvor grelt situationen står til, er blandt andet også, at man er begyndt med bare at sende de døende hjem, således at familien pludselig står med ansvaret for de døende og det siger sig selv, at dette er voldsomt for dels de pårørende, men i særdeleshed også for den døende.

De forhold som de ansatte i sundhedsvæsenet må arbejde under er problematiske, det hele drejer sig kun om penge og den oprindelige befolknings levevilkår har ikke længere høj prioritet hvilket går udover servicen og medfører helt urimelige arbejdsvilkår for medarbejderne. Sundhedsvæsenet har hele tiden været i en vanskelig position og det er ganske svært for den stedlige befolkning, at frekventere en læge, de arbejdsmæssige forhold er særdeles ringe mange steder og endda må man sige, at det er nået udover den acceptable grænse. Der må gøres noget ved de medarbejders arbejdsforhold, vi kan ikke bare lade som om problemerne ikke eksisterer.

Desværre så forlader de uddannede hjemmehørende sundhedsvæsenet, hvilket igen går udover borgerne på den værst tænkelige måde, og desværre så bliver den ringe

partii naleraq

service blot endnu mere forringet. Medarbejdernes arbejdsmæssige forhold og den ringe service som forværres; alt sammen bidrager dette til den forværrede situation.

Vi ser fra Partii Naleraq ganske alvorligt på, at den ansvarlige Naalakkersuisoq for sundhedsområdet ikke kender noget til de faktuelle forhold, som landets befolkning må leve med, hvilket fremgår af hendes fremlæggelse og hendes svar.

De arbejdsmæssige forhold for medarbejderne er ganske alvorlige, og de uddannede hjemmehørende medarbejdere forlader sundhedsvæsenet som følge deraf. Skal jeg endelig komme med et eksempel fra det sted jeg kommer fra, så er der alene i Upernavik holdt to yngre medarbejdere op, som er uddannede som sygeplejersker, endda er der nogle af dem, der påbegynder andre uddannelser, selvom vi har så hårdt brug for sundhedspersonale. Man vægter ikke bedre arbejdsforhold for de hjemmehørende ansatte, som ellers altid passer deres arbejde på bedste vis og man sørger ikke for, at deres arbejdsmiljø bliver passet på, de udefrakommende medarbejdere, som vi har brug for har meget høj udskiftningsgrad og det er ikke bare forbavsende hvor stort et omfang det drejer sig om, men det viser samtidig, at man visse steder ikke bare har problematiske arbejdsforhold, men at de er ganske uacceptable.

Jeg håber fra Partii Naleraq, at disse ting som vi hele tiden lægger op på bordet her, at man vil gøre noget for at løse disse problemer, der skal arbejdes på at forbedre forholdene for de hjemmehørende uddannede medarbejdere der er så problematiske, der er alt for mange vi mister, der bare siger deres arbejde op.

Vi har fra Partii Naleraq gang på gang italesat og klaget over, at vi ikke længere har nogen læge i Ittoqqortoormiit, ligesom vi tit opfordrer til, at man bør arbejde for, at yderdistrikterne og bygderne der visse steder øger deres befolkningstal for eksempel Kullorsuaq får en læge, og det er da også årsagen til, at vi her fra Partii Naleraq har fremført, at man må benytte sig af udenlandsk arbejdskraft, der er lægeuddannede og som ikke nødvendigvis har dansk autorisation og nu hvor Naalakkersuisut således vil undersøge sagen og foretage en vurdering heraf, så ser vi fra Partii Naleraq ganske fortrøstningsfuldt herpå.

Vi håber endvidere, at man få undersøgt de herskende forhold der er gældende for de hjemmehørende uddannede.

Vi glæder os endvidere til, at den hurtigtarbejdende kommission som Naalakkersuisut har nedsat om sundhedsvæsenet færdiggør sit arbejde og vi håber inderligt på, at lægekonsultationer vil blive organiseret bedre end vi oplever det i dag.

Med disse bemærkninger fra Partii Naleraq til Atassuts beslutningsforslag om tilbageføring af sundhedsvæsenet til den danske stat, skal vi hertil bemærke, at vi ikke kan støtte forslaget.